

РИНОК ЗЛИТТЯ ТА ПОГЛИНАННЯ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

Тодосієнко І.О.

Науковий керівник – доцент, к.е.н. Сердюк Т.В.

На сьогоднішній день в економіці країни склалася ситуація, при якій з одного боку, існує гостра необхідність в прямому інвестуванні підприємства, а з іншого – гострий дефіцит вітчизняних джерел фінансування.

Проблема зростання компаній рано чи пізно постає перед багатьма власниками компаній. Частина з них вирішує проблему, залучаючи позики або акціонерний капітал. Одні виходять на фінансовий ринок (беруть кредити, здійснюють IPO і т.п.), інші зливаються зі стратегічними інвесторами, поглинаються або поглинають інші компанії.

У найбільш поширеному розумінні злиття чи поглинання (далі М&А) є одним із додаткових способів укрупнення бізнесу, розширення компанією своєї діяльності та сфер впливу на окремому ринку.

Активи українських компаній з кожним роком все більше приваблюють інвесторів. Так якщо в 2006 році було проведено 171 угода по М&А, загальною вартістю \$ 3,4 млрд. (3,2 % ВВП), то в 2007 році ця цифра досягнула \$ 11 млрд. В порівнянні з аналогічним періодом 2006 року приріст об'єму угод склав 63%. Для порівняння в Росії за цей період зафіксовано 344 угоди загальною сумою \$ 42,3 млрд.

Для українських компаній злиття/поглинання частіше за все залишається єдиним можливим засобом в найкоротші терміни збільшити капіталізацію, а також підвищити конкурентоздатність, в т.ч. і на міжнародному рівні, особливо на фоні укрупнення конкурентів.

Але й іноземні інвестори не проти зайти в Україну шляхом купівлі підприємств. Перш за все їх приваблює висока віддача від інвестицій. В 2006-2007 основною ареною злиттів і поглинань в Україні стали фінансовий сектор, харчова промисловість, видобуток корисних копалин, торгівля, операції з нерухомістю.

Однією з особливостей українського ринку М&А є те, що певна його частка відбувається з застосуванням рейдерських схем, які проявляються в недружньому поглинанні компаній, перерозподілі власності та корпоративних прав. Так, за деякими даними, близько 2/3 усіх злиттів і поглинань у 2006 р. в Україні мали недружній характер рейдерських захоплень.